

Szerkesztői iroda:

Belváros, Kalap-u. 15. sz. I. em.
A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőséghez intézendő. — Bermentelt levelek csak ismert e-zektől fogadtattak el. — Kéziratok nem adatkak vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (Ker-tész József könyvnyomdai irodája)
A lap anyagi részét illető közlemények (előzetési pénzek, hirdetések kiadás körüli panaszok) intézendők.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Előfizetési feltételek:
Vidékre postán vagy helyben hához (hordva)
Egész évre 16 frt. Fél évre 8 frt.
Negyed évre 4 frt.
Egyes számok a kraljár.
Hirdetmények díja:
-hasáboz petitsor egyszeri hirdetésnél 12, kétszeresnél 10, háromszorosnál 8 kr.
A nyilatkoztató petitsor 50 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Hirdetmények-fogadtattak a kiadóhivatalon kívül egyedül **Hanssenstein és Vogler** hirdetésfelvételi hivatalában
Budapest: Borotya-utca 8. sz. I. em. Bécs: Wallischgasse 10. sz. Prága: Graben 27.

Budapest, ápril 23.

Maholnap tizennégy éve annak, hogy egy intézményt, mely hivatva van jogéletünkben szerepet játszani, az öt megyei rendszerhez történt visszatérésünk miatt nélkülöznünk kell. Ez intézmény, mely jelenleg a képviselőház napirendjén van, az 50-es években ránk octroyált és mostanság általán visszakívánt közjegyzőség.

A rávonatkozó törvényjavaslat már a múlt nyáron lón az igazságügyminiszter által beterjesztve, volt tehát elég idő és alkalom annak hírlapok utján közzétételére, sőt megbeszélése és tanulmányozására.

Nem lehet e szerint föladatunk e törvényjavaslat tartalmát ismertetni, mert hiszen mindazok, kik legislationkat figyelemmel kísérik, eléggé ismerik azt. De ennél még kevésbé tartjuk szükségesnek a behozandó intézmény szükségességét és czélserűségét előadni. Ugy mult, mint jelen jogéletünk eléggé tanuskodik arról, hogy e modern intézmény magánosok jogainak biztosítását, a végnélküli pórtatvar megelőzését, a zugírászat megszüntetését, a telekkönyvi tulajdonjogok pontosabb bejegyzését elősegíti.

A szőnyegen levő törvényjavaslat eddigi tárgyalása, a nemzetiségi kérdésnek belevonzolásán kívül egyéb nevezetes incidensre nem adott alkalmat.

A mai részletes vita folyamában a legfontosabb szakaszra került a sor, s ez az 54 §., mely a jegyzői kényszer tartalmazza. E szakasz elvi eltérésekre vezetett. A kérdés ez: legyen-e jegyzői kényszer, vagy sem? A törvényjavaslatnak említett szakaszában elősoroltatnak ugyan bizonyos jogügyletek, melyeknek érvényességéhez a közjegyző által kiállított okirat megkívántatik, de e szakasz szövegét Kondorossy György újabb szerkesztés által módosítottatni ohajtotta és miután a törvényjavaslatnak ezen legfontosabb pontja és a módosítvány ugy hamarosan — aver le coeur leger — elfogadva a gyakorlati életben talán egy új módosítást tenne szükségessé és a kényszer kérdése iránt uralgó nézetek eltérők voltak, a fontos szakasz a központi bizottsághoz utasítottat.

Mi résziünkről a képviselőház ezen határozatát helyeseltük; de a kényszer ellen fölhozottakat nem osztjuk.

Azt szokták mondani, hogy kinek az uristen hivatalát ad, annak ész is ad hozzá, de legyen szabad e közmondáshoz hozzáfűzni azt, hogy az ész még nem elég, hanem jövedelem is kell. Titulus lenne a közjegyzőség vitulus nélkül, ha a kényszer csak néhány jogügyletre nézve lenne a törvényben kimondva.

Azon ellenvetések, melyek a kényszer ellen fölhoztak, ami meggyőződésünk szerint sokkal gyöngébbek, hogyssem azokat megczáfolni nem lehetne.

Fölhozzák a kényszer ellen, hogy ez a közjegyzői intézménynek egyszerre és teljes számában leendő behozatalát tételeznék föl, holott az arravaló erők hiányzanak. Fölhozzák továbbá, hogy a közjegyzők által kiállított okiratok sem tévmentesek, és nem egy esetben porre vezettek. Fölhozzák, hogy a közjegyzői kényszer új kiadásokkal terhelné a népet s következésképp nemzetgazdászati szempontból nem fogadható el stb.

Nézetünk szerint, a közjegyzői intézmény csak ugy állhat fön és csak az által válnék életrevalóva, ha az 54 §-on kívül javaslatba hozott szakaszok, melyek az ingatlanok tulajdonjogának átruházása, vagy korlátozása iránt kötött jogügyletek telekkönyvi bekebelezéséhez közjegyzői okiratot kívánnak, elfogadtattak volna. Azonban ez nem történt meg; s következésképp a jegyzői kényszer kérdése elejtett. A főntebb előadott ellenvetések, melyek a kényszer ellen fölhoztak, abban találják legbiztosabb czáfolatukat, hogy a közjegyzőség most már egynemely jogügylet ki-

vételével egészen a közönségnek tetszésétől fog függni, és gyöngé közjegyzőünk lesznek. Mi hajlandók vagyunk ugyan föltételezni, hogy az első kinevezések alkalmával jobb erők fognak közjegyzőségre törekedni, de a buzgóság, mely ha már kezdetben élni fog, csakhamar lelohad, mihelyt tapasztalják, hogy új állásukból nem fognak megélni, ami pedig a közönséget illeti föltesszük róla, hogy kényszer hiányában nem vendi igénybe az új institutiót, hanem ezentul is szabadon használni fogja eddigi prokatorát, vagy, a mi még rosszabb a zugírászat, ki többet igényel, mint a miniszter által kinevezett és előirt díjaihoz ragaszkodó közjegyző.

Hogy ezen, biztosan előre látható esetekben a közönség közé több oly okirat jövend, melyek perre vezetnek, mint ha közjegyzők által állítottak volna ki, az kétséget sem szenved; nőni fog tehát a perek száma és a perlekedési hajlam és a közjegyzőség egyik legfontosabb czélja el nem lesz érve.

Azon ellenvetés, mely nemzetgazdászati szempontból lett a kényszer behozatala ellen fölhozva, az ép előadottak czáfolják meg legjobban. Ha a felek a közjegyzőhöz kénytelenek menni bizonyos jogügyletek irásba foglalása végett, ugy azon biztos kilátásukban, hogy szerződésük, melynek pontjai a szerződő felekre nézve speciális ügylettkben meg anyi törvények, megerősített és hitelesített nyer és perre csak a legritkább esetben adhat alkalmat, szivesen fizetik meg a közjegyző díját s ez nem lesz teher rájuk nézve. De különben is a közjegyzői díjak sokkal kisebbek, mint az ügyvédek vagy zugprokatorok igényei. Azon érv, hogy mihelyt kisebb a perek száma a bélyeg-jövedék alászáll szintén nem állhat meg, mivel a kevesebb per és az ezzel együtt a bélyeg-jövedék csökkenése, a bírósági személyzet leszállíthatását fogja maga után vonni.

Azon ellenvetés, hogy szegények vagyunk emberekben, és hogy azon esetben, ha a jegyzői kényszer telekkönyvi ügyletekre kiterjesztnék, minden telekkönyvi hivatal mellé egy-egy közjegyzőt ki nem rendelhetnénk, magának a törvényjavaslatnak 54. §-ban találja czáfolatát, mivel ez a benne elősorolt jogügyletekre közjegyzői kényszert hozván be, sok közjegyző kirendelését követeli. Ha erre kitélik a szükséges contingens, ugy szegénységünk fölemlítése csak üres szó.

A közjegyző téveszthetőségét nem vonjuk kétségbe, de az erre alapított ellenvetés olyan, melyet végül legtöbb biztosítékot nyújtó intézményeink ellen is fölhozhatnánk, anélkül, hogy ez által azoknak létét megdönthetnők.

Miután az eddigiekben a kényszer mellett saját nézeteinket előadtuk és az ellene fölhozott érveket megczáfoltuk, azon reménnyel zárjuk be sorainkat, hogy a jegyzőkényszer kérdése a mai napon hozott határozattal végkép elejtve nincs és az igazságügyminiszter, kinek reformtörekvéseit szivesen méltányoljuk, a telekkönyvi ügyvitel és bíraskodásról készitendő törvényjavaslatában a közjegyzői kényszert telekkönyvi ügyletekre is kiterjeszteni fogja.

— A középpárti-kör pénteken, ápril 24 én délután 4 órakor, értekezletet tart saját helyiségekben.

— Kerkapoly pénzügyministersége. A mai hivatalos „Budapesti Közlöny“ a következő nyilatkozatot tartalmazza:

„Illetékes helyről a következő nyilatkozatot vettük: A „Magyar Politika“ f. hó 11-diki 90-dik számában megjelent, s abból több lapba, jelesül a „Pester Lloyd“-ba is, a szerkesztőség saját megjegyzésével megtoldva átvétetett egy cikk a pénzügyminiszteriumban állítólag uralkodó roppant zürzavarról s rendetlenségről, mely az abban foglalt vádaknak súlyossága s fogalmazásának homályossága mellett oly sok félreértésre szol-

gáltathat alkalmat, hogy azt hallgattással mellőzni nem lehet.

Mi értetik az e cikkben említett, tisztába nem hozott activák, passivák, hiányzó kimutatások, jegyzetek, papirszeletek alatt, nem tudjuk; de azt kijelenthetjük, hogy a pénzügyminiszter minisztertársai előtt szóba hozta ugyan azon nehézségeket, melyekkel pénzügyeinknek küzdenie kell, de a miniszterium ügykezelésében állítólag uralkodó valamely rendetlenségről sem minisztertársai előtt, sem máshol egy szóval sem panaszkodott, s annyival inkább nem is panaszkozhatott, mert eddigi tapasztalása után ellenkezőleg arról győződött meg, hogy a kezelés a pénzügyminiszteriumban a főálló rendszer keretében teljes rendben s pontossággal folytatottatott elődei alatt, s folytatattik most, s ugy a fölsőbb, mint az alsóbb állása hivatalnokok egész odaadással teljesítik hivatalbeli kötelességeiket; s ha egyben vagy másban az eredmény kielégítőnek nem látszanék, az nem az egyéneknek, hanem főképp a rendszernek tulajdonítandó.

A hírlapok t. szerkesztői figyelembe vehetnek, hogy ily általánosságban, s hozzá még alaptalanul odatett súlyos vádak mily fájdalmasan esnek azoknak, kik kötelességük hi teljesítésének öntudatával bírnak, s mennyi félreértésre adnak okot az országban; a „Pester Lloyd“-szerkesztőségének megjegyzése pedig, ugy látszik nekünk, azon viszonyok félreismeréséből ered, melyet a miniszteri felelősség elve a miniszter s a miniszterium hivatalnokai között megállapít.

Reflectálva ez alkalmával a „Reform“ f. hó 22-ki számában foglalt cikkre is: való, hogy Kerkapoly K., volt miniszter után maradtak — miként másként nem is lehet — a mostani pénzügyminiszterre fontosságuk vagy szővevényességük miatt még végleg el nem intézhetetett tárgyak; de ő utána a miniszter dolgozóasztalán semmi restantia nem maradt.

Ha maradtak Kerkapoly után folyó tárgyakban restantiák, s amint értesülünk, csak néhány darab maradt a legközlebbi napokról, azokat utóda Szilágyi József, s a miniszterium ügyeinek teljes ismeretével bíró k. államtitkár, Madarassy Pál, bevégzették, s a miniszter most csak a folyamatban lévő ügyekkel foglalkozik.

A miniszterek utalványozásaira észrevételeket tenni a számvevőszéket illeti, s azokat e czélből megvizsgálni, miniszteri utódoknak nem föladata.

A lombardüzletek alapjául szolgáló értékpapírok még a mostani miniszterium megalakulása előtt mind visszakerültek az állam közp. pénztárába, s az ezen pénztárban kipróbált közegek őrzése alatt levő depositumok, s biztosítékul letett értékek kezelésében valamely hiány vagy rendetlenség annyival kevésbé lehetséges, mert azokról a könyvek és számvitelek a mult év végével egész rendben zártak le; valamely rendellenes eljárásnak jelensége azóta nem mutatkozott.“

— A delegatiók különböző bizottságainak előadói már megkezdtek a munkálatokat, és a „P. Corr.“ szerint általán azon nézet uralkodik, hogy az ülésszak gyorsan és csöndes lefolyást fog venni. Azon állítást, hogy a magyar delegatio a tárgyalásokat hosszúra akarja nyújtani, a „P. Corr.“ teljesen igazolatlanul mondja. A hadügyi bizottság már tegnap délután 1 órakor ülést tartott, melyen a közös hadügyminiszter a Benedek altábornagy osztályfőnök volt jelen.

Két albizottság választatott: az egyik, héttagni bizottság, melynek előadója valószínűleg Pulszky Ágost lesz, véleményét lesz adandó a hadi költségvetés azon tétteleiről, melyek az ellátásra és a ruházatra vonatkoznak. A másik, ötös albizottság előadója Pólya József; ennek az építkezésekre nézve kell véleményét adnia. Ezen albizottságok, valamint a bizottság előadója, Bujánovics Sándor alkalmasint keddig be fogják végezni munkáikat, és a bizottság második ülése e napra tüzetelt ki.

Az 1870. és 1871. évi zárszámadásokban, „Határörvidék“ czim alatt foglalt 797,659 frt 84 krnyi kiadási föbbletre nézve, mely a tavalyi ülésszakban eredménytelen közös szavazásra bocsítottat, közelebb közöljük a közös miniszterium előterjesztését. Erre vonatkozólag a „P. Corr.“ következőket írja:

„Nem szenved kétséget, hogy ez előterjesztést az osztrák delegatio is el fogja fogadni, csak hogy nem tudjuk, vajjon e delegatio föl van-e jogosítva egy közös miniszternek vagy általában akár kinek a magyar kormányra szóló utalványt adni. A magyar delegatio valószínűleg csak a kért indemnitást fogja megadni, a különválasztott összegre nézve azonban nem hozand határozatot; erre vonatkozólag a tárgyalások a hadügyminiszteriumra bizatnak, a magyar kormány pedig annak idején az országgyűléstől póthitelt kérhet.“

— Az egyház- és államközt levő viszony szabályozására kiküldött bizottság tegnap d. u. 5 órakor ülést tartott, melyen Trefort közoktatási miniszter is jelen volt. Gorove elnök megnyitván az ülést a bizottság teendőire és azok sorrendjére nézve hosszabb vita fejlődött, melynek két órai tanácskozás után az lett a vége, hogy a bi-

Fluráczmne

zottság jövő szombatán tartandó ülésében egy albizottságot fog választani, melynek feladata lesz: a) javaslatot dolgozni azon módokról, melyek szerint a polgári házasság kötelezőleg behozassék, a bizottság feladatának megoldása végett érintkezésbe teszi magát a belügyi, közoktatási és az igazságügyminiszteriumokkal; — javaslatot fog továbbá terjeszteni elő b) a vallásfelekezettek egymáshoz való kölcsönös viszonya és c) a bizottság teendői sorrendjének megállapítása tárgyában. A tárgyalás folyama alatt a bíróságnak majdnem minden tagja részt vett a tanácskozásban, a c) pont elfogadását Hoffmann P., Molnár Aladár és Zichy Antal ajánlják.

— A magyar delegatio hadügyi bizottsága tegnap délután ülést tartott, melyre Kuhn hadügyminiszter és Benedek altábornagy is megjelentek. Az utóbbi itt is marad fővárosunkban, hogy a bizottságnak megadja a szükséges felvilágosításokat.

— A cs. k. kamarások hagyatékában talált aranykulcsok visszaküldése iránt korábbi időben fennállott rendszabályt a Felsőháza még 1870. évi ápril hó 4-én kelt elhatározásával megszüntette és egyúttal megengedte, hogy azon díszjelek az elhalt aranykulcsosok családjá vagy rokonai birtokában hagyassanak. Minthogy azonban mind a mellett újabb időben az említett díszjelek több esetben a császári királyi kamarási hivatalnak visszaküldettek, a kir. törvényszéki elnökök körrendeletileg újabb felhívattak, hogy a fentemlített kir. elhatározás szoros megtartására és ezenfelül a meghalt aranykulcsosok keresztneveinek teljes és pontos közlésére a vezetésük alatti királyi törvényszéket és az ahhoz tartozó királyi járásbíróságokat utasítsák.

— Reszpublikát vagy monarchiát kíván-e Franciaország? Ezen kérdésre vonatkozólag a „Siecle“ igen érdekes cikket közöl, melyben megcáfolatlan számokkal mutatja ki, mily óriási többségben vannak Franciaországban a köztársaság hívei. A „Siecle“ szemlét tart az 1871-ik évi július 2-dikától végbement képviselő választások felett, s azon eredményre jut, hogy a mondott időtől 1874. évi márczius 29-ig megválasztott 172 nemzetgyűlési képviselőből 137 republikánus és csak 35 monarchista van. Ezen választásoknál nem kevesebb mint 9 millió francia polgár szavazott, e szám. ból 7 és fél millió a köztársaságra, míg a monarchiára csak másfél millió; a köztársaság tehát a pótválasztások alkalmával nem kevesebb mint hatodélmillio szavazatot nyert. Ezen számok ugyancsak ekkeltans módon cáfolják meg a monarchista lapok azon állítását, hogy Franciaország monarchikus érzelmű.

— A vasúti tanfolyam vizsgái a kereskedelmi akadémiában megtartottak. Számos vendégen kívül jelen voltak: Weiss B. a budapesti kereskedelmi akadémia elnöke, a kormány részéről Vaisz Vilmos főfelügyelő és Klar Adolf osztálytanácsos; a vaspályától Botlik Lajos és Obermayer Agoston igazgatók stb. A tanfolyam 5 hónap tartott, naponta 5—8 óráig előadásokkal, melyek I. az általános vasúti részre, II. a szállítási és kereskedelmi szolgálatra, III. a közlekedési (műszaki és üzleti) szolgálatra, IV. a távírdai szolgálatra, és a magyar vasutagatóságok által ajánlott s a magy. kir. közlekedési miniszterium által megerősített négy tanárra, még pedig Lintner Imre, a magy. északkeleti vasút vezér ellenőre, Kellner Károly, az alföld-fiumei vasút forgalmiszakfőnöke, Takáts Antal, a magy. kir. államvasutak ellenőre és Obláth Mór a magy. kir. kereskedelmi miniszterium főtávirására voltak bízva.

Az 1872/3 évi vasúti szaktanfolyamba föl volt véve 76 hallgató és ezekből kitartott a zárvizsgáig 22. Az 1873/4 azaz a mostani tanfolyamba be volt írva 107 hallgató és a zárvizsgáig 51 maradt meg, tehát 56 hallgató a folyam közben nagyjából a magyar vasutaknál, részben pedig más üzleteknél talált alkalmazást.

— Az Unióbank kártérítési követelése ügyében kiküldött bizottság elnöke Záhorzky Kálmán, előadója Szabó Jenő miniszteri osztálytanácsosok a közlekedési miniszteriumban.

— A gömöri iparvasutak bánrev-rozsnói vonalszakaszának f. hó 20-án Csörgeő Gyula miniszteri osztálytanácsos vezetés alatt teljesített műtanrendőri bejárása, melyen a magyar államvasutak igazgatója Tolnay Lajos is személyesen jelen volt, távirati úton vett értesítés szerint akadálytalanul oly kedvező eredménnyel fejeztett be, és a nevezett vonalrész annyira teljesen kiépülve találtatott, hogy annak műszaki felülvizsgálata f. hó 21-én szintén foganatba vehető volt.

— Közraktárak. A Budapest létesíteni czélzott közraktárak építése és üzletére nézve gr. Vass Samu és tarsainak adott engedély végkép megszüntetett és eljuttatott mondatott ki a közlekedési és pénzügyminiszter részéről, mivel a föltételnek „az üzleti tőkét kimutatni“ — meghosszabbított határ mellett nem voltak képesek megfelelni.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése ápril 23-án.

Elnök Perczel Béla megnyitja az ülést, kérvényt csak Kemény Mihály képviselő terjeszt be, a ház azonnal áttér a napirendre.

Szeniczey jegyző olvassa az 54. §-t. Kondorossy György különösen az a) és b) pontokhoz felvételét akarja a csere, adásvevési és örököségi ügyek egy részének ügykezelését. Szükségesnek látja ezt különösen a meghamisítások meggátálása szempontjából. Ajánlja módosítását, mely azt tartalmazza, hogy a

szülők és gyermekek harmadzi rokonok stb. között kötött szerződések, adásvevési, életjáradék, csere, hozományi stb. ügyek ne birjanak jogérvényvel, ha a közjegyző előtt nem kötöttek.

Olvastatik Kondorossy javaslata.

Módosítvány.

Illetőleg új szerkezet a közjegyzőkről szóló törvényjavaslat 54-ik szakaszához:

A házastársak vagy egy fölül az egyik házastárs és másfelől a másik házastárs föl- és lemenő ágbeli rokonai és testvérei közt; vagy általában testvérek, föl- és lemenő ágbeli rokonok; vagy egyfelől ezek és másfelől ezek házastársai közt kötött adásvevési csere, életjáradéki, kölcsön- és általában mind azon szerződések, melyekben egyik házastárs a másik irányában kötelezettséget vállal, valamint a házastársak közt kötött ajándékozási szerződések, ha az ajándékozott tárgy át nem adatott; végre a hozomány átvételéről akár a házastárs akár más részére tett elismerések; — harmadik személy irányában csak úgy érvényesíthetők, ha azok közjegyzői okiratban foglaltatnak.

A jogügylet érvényességéhez; közjegyzői okirat általában megkívánatik minden élő közti jogügyletnél, melyet vakok, olvasni nem tudó némák, gondnoki közbejvetel nélkül kötnek.

Bésán Mihály e §-t és az azt illető javaslatot a központhoz kéri utasítani.

Toszt Gyula központi előadó elfogadja Bésán javaslatát.

Pauler ig. miniszter ellenzi.

Hedry Ernő a II. és VI. osztály részéről előterjeszti a kisebbségi véleményt, melyben a közjegyzői hatáskör kiterjesztését különösen a telekkönyvi ügyekre is és ennek következtében épen azt követeli, hogy ahol telekkönyv van, ott közjegyző is legyen. Védi ezt mind elvi, mind gyakorlati szempontból, a kényszer mellett van, mert ha az ügyletek nem lesznek a közjegyzőhöz kényszerrel utalva, akkor csak rossz ügyvédek s kicsapott bírák fognak vállalkozni. Szerinte itt az alkalom, hogy a közjegyzői intézményt megerősítsük, meghonosítsuk a kisebbségi véleményt elfogadása által.

Pártolja Mádayt s megtámadja Lázárt, Csemeghyt, első a drágasági szempontok, másikat az egyéneken szegénység miatt. Lehet, hogy a közjegyzői állásból kár támad, mert kevesebb lesz a pür, kevesebb a bélyegjvedelem. Polemizál Horánszkyval az okmányok 8 napi kiállítása mellett. Ez időt elégnék találja. A praxisnak barátja, nem a teoriának; a praxis a kényszer mellett szól. (Helyeslés.)

Kármán Lajos szintén a kényszer mellett szól. Elvi kérdés itt nem forog föl, mert ez már az 74. §-ban ki van mondva, hanem csak az elv alkalmazása. O egy követítő javaslatot terjeszt be, mely utasítaná a minisztert, hogy a telekkönyvi ügyek közjegyzők előtti kötelezett vezetésére nézve az új bírósági szervezet alkalmával nyujtson be törvényjavaslatot.

Steiger Gyula, Kármán indítványát nem fogadja el; az elhalasztás nem ér semmit; döntösn most a ház, tisztán az igazság és észszerűség szempontjából. O a kényszer mellett van, mert nem ismeri el, hogy a közjegyzősej valami új terhet szabjon az egyesekre. Eddig a falusi jegyző készítette az okmányokat olesón, de rozsol; vagy az ügyvéd, talán jól, de drágábban, mint a közjegyző fogja. Nem osztja azt a véleményt sem, hogy szegények lennének az emberekben, ezt maga a törvény is megcáfolja, mert az 54-dik §. már fontosabb ügyleteket bíz a közjegyzőkre.

Ha azokat teljesíthetik, miért nem ezt? Ha a külföldön meghonosulhatott ugy ez institutio, miért nem lehet nálunk is. O különbséget talál a zálogjog és tulajdonjog közt, mert az utóbbi állandó, az első változó jog. Némelyek a praxist hozzák föl. Hányszor történik, hogy pohár között kötetnek rossz szerződések. Legfontosabb szerinte a telekkönyvi ügy rendezetlensége. Ez az államnak is nagy kára, mert épen e czélből hallgattatnak el a birtokváltozások.

Ezen, épen a közjegyzőség jogkörének ideterjesztése segíthetne. Azt is fölhozzák, hogy a közjegyzőség hozzáférhetlen a távolság miatt: ez a baj most is megvan, mert a telekkönyvi hivatalokhoz is be kell menni. A kényszer miatt e tekintetben sincsen tulkiadás. O meg van győződve, hogy közjegyzőség nélkül sem a telekkönyvek sem a tulajdonjogi ügyletek rendben sohasem lehetnek. Azért ajánlja a kisebbségi véleményt elfogadását. (Helyeslés.)

Várady Gábor a kényszer ellen nyilatkozik, úgy van meggyőződve, hogy ennek behozatala sokkal inkább adna alkalmat a szegények kijátszására és megcsalására, s ennek orvoslását nehezítené. A pörök apadását sem várja, mert a birtok átruházások legkevesebb arányban vannak a pörök közt képviselve.

Azt hiszi, a szegényebb emberek közt is található becületes közjegyzőnek való egyéneket s az ellenkezőnek annyira kiemelését immorálisnak tartja.

Végre Horn Ede tegnapi állításai ellen fordul s tiltakozik, mintha azt mondta volna, hogy inkább semmit sem tegyen a ház, mint e javaslatot tárgyalja.

Schmausz Endre hasonlóképpen a különvélemény ellen nyilatkozik; ő a kényszerben a szabad rendelkezési jog megszorítását látja s nemzetgazdasági szempontból is károsnak mondja, mert nehezíti az eljárást.

Nem kívánná, hogy Ausztria példája szerint egy év múlva megkellene változtatni a törvényt.

Boncs Döm a kényszerben látja egyetlen módját a zugírások kiirtásának, a kik épen a birtok átruházási kérdésekben zavarják a népet. E tekintetben igen is jellemző példákat hoz fel, nemkülönbben a számos csalásra nézve, melynek folytán a bíróságok sokszor a törvény kellei szerint kiállított okmányok elintézésénél is haboznak.

Annál szükségesebbnek tartja a kényszert, mithogy a telekkönyvi ügyek elintézése egyes bíróra szándékolattal ruháztatni.

Csepregi Károly: nem elvi kérdéssel van szó, hanem oppurtanításról, ő megmarad azon kifejtett nézeténél hogy

a kényszerre az előfeltételek hiányzanak, és hogy elégséges számban nehéz lesz alkalmas egyéneket találni, e te kintetben czáfolatot nem talált az ellennézetnek nyilatkozatában.

Tiltakozik Steiger idézése ellen, a ki szavait elferdítette.

Például idézi, hogy család a kényszer mellett is előfordulhat, végre azt mondja, hogy a hiba abban van, hogy a nép saját kárára butaságból lustaságból és költés kimelésből elmulasztja a telekkönyvezést, ez ellen a kényszer sem segítene.

Remete Géza „szavazunk“ kiáltások közt szót emel s ámbár a külön intézmény mellett van, engedve a döntő argumentumoknak elfogadja az eredeti szöveget.

Erős támadást intéz a kormány protectio-rendszere ellen, de kinyilatkoztatja, hogy az igazságügyminiszter ezt nem gyakorolja.

Kasper Mihály nem enged a mind hangosabb „szavazunk“ kiáltásoknak s röviden a kényszer ellen nyilatkozik.

Lázár Ádám, daczára a ház élénk kívánságának nem áll el a szótól s általános zaj között a kényszer ellen beszél.

Vargics Imre sem veszi föl a ház türelmetlenségét, hanem polemizál Steiger és a kényszer ellen.

Eötvös Károly azt hiszi, mert egy néhányszor ügyesen beszélt, hogy a ház kifáradt figyelmét is fölfogja eleveníthetni, azonban az ellenkezőtől győződhetett meg, szót a kényszer mellett, különben nem volt szerencsés, mert máskor oly világos és logikus előadása ma meglehetősen kuszált volt.

Máday Sándor enged a ház türelmetlenségének és elláll a szótól.

Tavaszi Endre azonban a jó példát nem akarja követni, szót a kényszer ellen és polemizál Eötvös Károly ellen, szavai azonban, a „szavazunk“ és „elláll“ kiáltások és az általános zaj közepette elhangzanak.

Valóban csodálatos, hogy némely szónok daczolni akar a ház kimerült figyelmével és türelmével.

Horváth Döme, Házmán Ferenc és Ghyczy Samu ellállván a szótól, a kérdés szavazás alá bocsátatik.

A különvélemény mellett a kisebbség áll föl, Kármán indítványa mellett csak egynehány képviselő s így a központi bizottság szövegezés lett elfogadva.

A 60-ik szakasz Boncs kivánságára a központi bizottsághoz utasítatik, összefüggésben lévén a már oda utasítottakkal.

A 68-ik cikk után Bésán újra a czímhez kíván szólni, de úgy, mint már tegnap is, elűttetik a szótól, a czím már el lévén fogadva, a képviselő ur azonban nem enged, s már most a következő fejezet czímét fakarja megváltoztatni, amit azonban a ház egyhangulag visszautasít.

A 78-ik és 91-ik szakasz Bésán figyelmeztetésére hasonlóképpen a központi bizottsághoz utasítatik, ugyanazt kívánja a képviselő ur a 93-ik cikkre nézve is, és ebben Máday által pártoltatik.

A miniszter figyelmezteti az urakat, hogy tévednek, ezt Bésán beismeri és indítványát visszavonja, ami Zichy Antal nem tartóztatja vissza, hogy oly szó beszúrását kérje, mely úgy is benn van. Ha nem csalódnunk, utolsó fölszólalása a képviselő urnak a házban is ilyenlé tévedés volt.

A ház a 106-ik szakasznál befejezte a tárgyalást. Holnap ülés.

Bodnár Zsigmond ur cikkére. *)

„Böse Spürer des Betragens
Andrer, lest und leset recht.“

A középiskola tanárképző-intézet 4. osztályában épen Herder Cidjét tanítom; tegnap az 50. románczot olvastuk s a föntidézett két sor tárgyalásakor önkéntelen eszembe jutott „A tanárképző iskoláról iskolája“ című cikk, írójá. Ez a cikk a „Középpárt“ mult szombati számában jelent meg, de engem csak tegnap figyelmeztettek rá. Bár mennyire volna kedvem a cikknek némely egyéb részleteire megjegyzéseket tenni, ezt avatottabb tollnak hagyom; annyit azonban engedjen meg a t. szerkesztőség, hogy két pontra megtegyem észrevételeimet. Első az, a mit rám vonatkozólag mond a cikk; második az, a mit a rólam mondottakból az egész gyakorló iskolára következtet. Előre bocsátok kettőt. 1) A cikkíró gyöngéden elhallgatja nevemet. Nem élek jószágával, itt a nevem: álljon pelengére, ha — megérdemli. A simitgatás, a titkolódzás; a jezsuitakodás nem lesz kenyerem soha. 2) A Józsefváros reális-kola igazgatója kéresemre megirta már a czáfolatot az illető cikkben foglalt ferdtésekre nézve, de az intézet jó híret féltve, habozott annak közzétételével. Azonban kértem s meg is kaptam szives engedelmet arra, hogy magam védjem magamat.

1. Mindenekelőtt valótlán, hogy a gyakorló iskola vezetője ajánlott engem a reális-kola igazgatójának; engem maga az illető tanár szólított föl ismételve, hogy helyettessem. Már most annyi igaz, hogy első órámban nem alkalmaztam az illető fiukra fejelem dolgában az őket megillető mértéket. Ennek oka lehet ugyan részben tapasztalatlanságom, de jóval nagyobb mértékben az, hogy nem ismertem még akkor azt a bánásmódot, melyben egyébb ottani professzorok részesítik a fiukat. Amit azonban a cikkíró olyan általánosságban mond, hogy óram „zavargás, a rendetlenség órája volt“, az — szeliden mondva — nem áll. Egyetlenegy óra volt igazán „a rendetlenség órája“ s akkor jónak láttam, pontban félkor hazabocsátani a fiukat, mert láttam, hogy olyan szörakozott állapotban levő fiuknál a hátralevő fél órában lehetetlen volna a sikeres tanítás; hogy ők ezt nem tekintették valami virmánynak, bizonyítja az, hogy jó részők sirva fakadt. Hogy azonban holmi utcai dalok intónálásával fogadtak volna, az ismét nem áll, én legalább nem hallottam; beléptemkor fölkeltek a fiuk s nem ültek

*) Lásd a „Középpárt“ 88-dik számát. Az önévélem érdekében irt cikkneknek mindig helyet engedünk lapunkban. Fontartjuk azonban a t. cikkíró B. Zs. ur részere is a jogot, e czáfolatra — ha észszerűnek látja, észrevételeit megtehetni. Szerk.

le, míg meg nem engedtem. Hogy az a nota a tanítók megjelenése előtt az illető osztályban divatos volt, az meglehet, mert az azon osztályba járó fiuknak tulnyomó része, úgy látszik, nem a legjobban nevelésben részesül. Alig van 6-7, akivel a tanítók megvannak elégedve. Különben a rendetlenkedés, úgy látszik, más órákban sem ritka, s a tanító-testület az utolsó értekezleten elhatározta, hogy fegyelem dolgában általában nagyobb szigorúságot kell alkalmazni az intézetben. Különben leghatározottabban ellenvetésemül szolgálhat az, hogy még most is tanítók abban az osztályban, s hogy a fegyelem az illető eset óta nem hogy gyöngült volna, hanem szembe tünően legjavult.

2. De ha meg is engedném, hogy egészen én voltam a hibás abban a dologban, még ebből sehogyszem következne az, hogy a gyakorló iskolában, melynek tagja vagyok, „kevésbé tanulják meg a fegyelem fűntartását.“ Remélem, a ciklikirónak ezt a következtetését senkisésem fogja helyesnek tartani, még akkor sem, ha a gyakorló iskolának egy-egy tagja nálamnál is ügyetlenebb volna. Szívesen mondanék el még egyet-mást, de félek, hogy akkor átlépném a higgadság határait és visszaélnék a t. szerkesztőség szíveségével, melyet úgy is személyes — ámbar csak látszólag személyes — ügyben vettem igénybe.

Budapest, 1874. ápril 21.

Steiner Zsigmond.

Különfélék.

Budapest, ápril 23.

(Kinevezések) A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kaplarski Mihály kassai főreáliskolai helyettes tanárt ugyanoda rendes tanárrá, az igazságügyminiszter dr. Györgyevits Szedeje szabaddal törvényszéki aljegyzőt ugyanide II. osztály jegyzővé, Raits Miklós verseczi járásbírói díjnokot a verseczi kir. törvényszékhez irnokká, a pénzügyminiszter Szilley Lajost II. osztályú, murányi Farkas Sándort és Egervári Samut III. osztályú számtisztékké, Murgách Mihály fogyasztási adófelhatali ellenőrt fogyasztási adófelhatali adószedővé, és Tellyesnyék János fogyasztási adófelhatali adószedőt fogyasztási adófelhatali ellenőrré nevezte ki.

— **Megkegyelmezés.** Királyi őfelsége uralkodása 25-ik évfordulójának alkalmából f. évi ápril hó 5-én kelt határozatával — a illavai országos fegyintézetben letartóztatva lévő horvát-szlavon illetőségű fegyenczek közül többnek és pedig ötnek büntetési ideje egész hátralevő részét, egynek-egynek öt és nyolc évet, kettőnek pedig három évet hátralevő büntetésükből, és végül egy életfogytiglan tartó büntönbüntetés elítéltek büntetési idejét, 1880. szeptember hó 15-től kezdve, elengedte. Az illető fegyintézeti igazgatóság erről további intézkedés végett már értesítetett.

— **Kilépés a honvédségből.** Törchy Antal szabadságot állományú honvéd-lovas-százados a magyar kir. honvédségben viselt tisztis rangjáról, s címéről önként leköszönvén, lemondása elfogadott.

— **Letétemény.** A vallás- és közoktatási miniszter megengedte, hogy a magyar nemzeti múzeum fűvészi osztályában lévő hazai viasz-gyümölcs-gyűjtemény s néhány, gyümölcsöt ábrázoló olaj-falkép és egyéb gazdasági növénykérdmények a múzeum tulajdonjogának fűntartása s átvételi nyugta mellett az országos gazdasági egyesület gyűjteményében letéteményképp helyeztesse nek el.

— **Névváltoztatások.** Hnatek János hódmezővásárhelyi lakos vezetéknévét „Ember“-re, Goldmann Sándor és Miksa egri lakosok vezetéknévüket „Aranyosi“-ra, Pribula József lemes lakos saját és gyermekei nevét „Szavorá“-ra; Weisz Dávid szent-gáli lakos saját és gyermekei nevét „Bánóczi“-ra; Slemmer László eskütornyai lakos vezetéknévét „Sárosi“-ra; Holzknacht Lajos pozsonyi lakos nevét „Holzrecht“-re változtatta.

— **Jóteknő hagyomány.** Néhai Németh Lajos végrendelete legközelebb fölbontatván kintint, hogy a megboldogult közművelődési célokra 6000 forint hagyományozott, s pedig a magyar tud. akademiának 2000 frt, a budapesti ref. főgymnáziumnak 2000, s a debreczeni ref. kollegiumnak 2000 frtot. Általános örökösévé a megboldogult, lemenő ágbeli utódok híján, egyik oldalági rokonnát: Buzás Sándort tette.

— **A császárfürdőt** az irgalmasrend budai intézete eladni szándékozik, s a megvétel iránt már többféle társulatnál kedvező ajánlatokat kapott. Mivel azonban a császárfürdőt az irgalmas rendnek a Marczibányi család adományozta, kérdés, vajjon a belügyminiszter beleegyez-e az eladásba. Mindenestre jó volna, ha beleegyez-nék, mivel ha a császárfürdő valamely ügyes vállalkozó kezére jut, szebb napokat fog élni, mint az irgalmas barátok kezelése alatt.

— **Az iparos körben** a fővárosi lakbér-szabályzatra nézve több módosítás határozatát el, mely módosítások valóságát az iparos kör kérelmezni fogja. Ezen módosítások főbb pontjai következők: A pesti szabályok 4. §-a helyébe, melyek a házber fizetését a negyed első napjának esti 6 órájáig kívánják, a budai szabályok intézkedései fogadtatnak el, melyek szerint a házber fizetésének a negyed első három napjában kell megtörténni. A pesti szabályok értelmében 1000 forintot és többet fizető lakásoknál, valamint 600 forintos üzleti helyiségeknél a budai szabályok szerint 400 forintot és többet fizető lakásoknál, és 200 forintos üzlethelyiségeknél fél évi fölmondás van érvényben. Az értekezlet óhajta, hogy a városrészekre való tekintet nélkül 600 forintos lakásoknál és 300 frtnyi bért fizető üzlethelyiségeknél fél évi fölmondási határidő lépjen érvénybe. 4) A cégtáblák kifüggesztése a pesti szabályok 27. §-a egészen a háztulajdonosok kénye-kedvétől teszik függővé, míg a budai szabályok 18. §-a e tekintetben fölmertülő egyenlenségek elintézését, t. i. a czimtáblák nagyságának s helyének megjelölését a városi hatóságra bizza. Tekintettel ezen kérdés szabályozásának nagyfontosságára és a mindinkább az emeletekben is letelepedő fővárosi kereskedőkre és iparosokra, azon kívánság fejeztetett ki, miszerint a) földszinti boltok bérlői igényt tarthatnak helyiségük egész külső felületére, szorosan üzleti célokra használt helyiségeknél a bérlő (ha t. i. másként nem egyezkedik) a rendőri és szépészeti stb. szabályok te-

kintetbe vételével ezéget a helyiség homlokzatának hosszában az ablakok alatt vagy fölött alkalmazhatja és a szegletet is használja. c) A cézgek további alkalmazása tekintetében a budai szabályok 18-dik §-ának intézkedései fogadtatnak el. d) A ki és beköltözései határidőre nézve, a pesti szabályok 23 dik §-ától eltérőleg azon óhaj merül föl, hogy azon intézkedés, mely szerint egy szobából álló lakás az első nap alatt okvetlenül kiüríttessék, a szegényebb sorsúakra való tekintettel, ne érvényesíttessék, hanem 1-3 szobából álló lakások három nap alatt üríttessenek ki és nagyobb lakások, üzlethelyiségek stb. a negyed első három napja alatt felényire, nyolcz nap alatt pedig egészen kiüríttessenek. Ma, csütörtökön, ápril 23-dikán este 7 órakor folytatódagos értekezlet tartott, melyben az albréleti viszony és egyéb indítványozandó módosítások tárgyalattak.

— **Iszonyu jégeső** pusztított — írja a „Sopron“ — megyénk nagy részében. Mi nemes-Ládonyban láttuk a vihart, hol eleinte apróbb, később azonban tojásnagyságu jégdarabok hullottak. Annyi tudomásunkra esett, hogy a jég a Répce-től Kópházaig minden község határait elverte, még pedig oly nagy mértékben, hogy a vihar elvonulata után felérré változtak az előbb zöld mezők, s a jég tenyérnyi vastagon borítá a földet.

— **Elgázolt** tegnap délután egyik kocsis egy éltet urat a takarékpénztár előtt. A szerencsétlennek az omnibusz kerekéi mellén mentek keresztül, s oly sérüléseket okoztak neki, hogy néhány pillanat múlva a szerencsétlen meghalt. Ezen ur Bessenyei Sándor egy régi magyar nemes családból származó földbirtokos volt, ki 1848 előtt magas államhivatalt viselt évek óta pedig sándorutczai lakásán, gyermekei körében, egészen visszavonultan élt. A szerencsétlenség a kocsis vigyázatlanságán kívül főle annak tulajdonitandó, hogy az öreg ur (83 éves lévén) igen rövidlátó volt, s csak lassan tudott járni.

— **Rövid hírek.** Német-Lipcsén (Liptó) egy közbeesítésben állott polgár, ki szílei után r. katk. volt, végrendeletileg meghagyta, hogy pápi assistentia nélkül temessék el, mi úgy történt. — Hétfőn este a „Szép juhász“- mellett Kovács György, a fővárosi erdészettől alkalmazott 29 éves tegény (rézalmási származású) vilongásba elegendett arra menő emberekkel. Verekedtek már derekasan, midőn Albrecht István szőlőpásztor is a zajra oda sietett, huszonéves lányával együtt, ki kissé távolabb állott meg. Dulakodás közben a Kovács György fegyvere elsült s a golyó oly szerencsétlenül találta a szegény leányt, hogy az tíz perc múlva meghalt. — A z esti zárórát a főváros jobbparti részeiben is szabályozni fogják; ezzel talán vége lesz a házmeztel-ökönkénynek, kik sok kelyűtt már jóval kilencz óra előtt zárják be a kapukat. — A várhelyi vásárokat hír szerint át akarják tenni Tabánba; e miatt a vár lakói kétségebe vannak esve és tömegesen petitiót akarnak intézni a városi tanáshoz, hogy e heti vásárok jótéteményétől meg ne fossza őket. — A közvágóhidnál folyó hó 21-én összesen 49,751 frt 37 krt tettek a bevételek, a múlt év hason szakában pedig csak 49,349 frt 52 kr. E szerint a közvágóhidnál a súlyos viszonyok dacára is több száz forintba megy a jövedelem emelkedése. — Öngyilkosság. Egy Urmann Mihály nevű koldus f. hó 20-án bement Schmidt Józsefnek a holdtuce és fatér sarkán levő pálinkás boltjába és ott másnap reggel felakasztva találtatott. — A hivatalos lap ma számban közlést tesz a méter-rendszerrel szülő 1874. évi VII. szentesített törvény-cikket. — A Jász kun kerületi törvényhatósága f. é. tavaszi rendes közgyűlést május 11-ik és következő napjain fogja a jászberényi székházban megtartani. — A jászberényi honvédelaktanya és lövelde helyiségei folytatódagos befásítására: Jászberény városa 300 db. csemete akácát, J. Apáthi városa 204 db akácát és J. Dózsa városa 25 db akácát sziveskedtek küldeni. — Balog Károly volt gyulafehérvári tanácsnok, ki csak nem régebben tette le a végrehajtói vizgát, sikasztás miatt a napokban elfogatt. Balog már vizsgálat alatt volt még mint városi tanácsnok.

Nemzeti színház. Péntek, ápril 24. „A nők iskolája.“ Vigjáték 5 fölvonásban.

Törvényszéki csarnok.

Budapest, ápril 23.

(Fegyelmi tárgyalás a királyi tábla előtt.) Jankovich Dénes, szentendrei aljárásbíró, ki bírói kötelességének megszegése miatt (Jankovich ur, tudniillik inkább mindenféle választási mozgalmaknál igen tevékenyen „működött“, és csak egy melleleg végzé bírói teendőit), tavaly a másodfoku fegyelmi bíróság által feddés büntetésével sújtott, újra áll a királyi tábla mint elsőfoku fegyelmi bíróság előtt. (Elnök Szabó Miklós.) Jankovich Dénes azzal vádoltatik, hogy a bírói felelősségről szóló törvény 8. és 9-ik §-ai ellenére ügyvédi teendőket végzett, és pedig hogy Rajkovicné számára egy fellebbezést és egy hagyatékügyi folyamodványt írt; Jankovich Dénes ellen egy zsarolási vád lett emelve, mely tényálladék hiányában beszünttetett ugyan, de a vizsgálat alatt a kihallgatott felek öt Rajkovicné ügyvédjének nevezték, Jankovich Dénes azt hozta föl, hogy ő az incriminált tényeket akkor követte el, midőn hivatalától föl volt függesztve, és fizetésének csak felét huzta, úgy, hogy szükségéből tette, mert nagyon el volt adósodva.

Vádolt, ki feleletében különben igen ingadozó, azt is állítja, hogy az igazságügyminiszterium igen diszes tagja azt mondá neki, miszerint fölfüggesztett bírónak szabad az ügyvédkedés. Azon személyt megnevezni azonban nem tudja.

A fegyelmi törvényszék Löw Tóbiás, kir. főügyősi helyettes indítványára azon elvi határozat kimondása mellett, miszerint a hivatalától fölfüggesztett bíró köteleztetik a törvényesen megszabott fegyelmi szabályok megtartására, vádlottat ujjal a feddés büntetésével sújtá. Vádolt föllebbezett.

(Egy pályáér boszuja.) Ballaga Bertalan, tótajku pakker és pályáér a m. kir. államvasutis a s z e g h i állomásán, Dachs, ottani állomásfőnök által előbbi váltóhelyéről egy másikra lett áttéve, hol valamivel több dolga volt. Többek előtt tett azon fenyegetése, hogy ő olyat tesz még, hogy visszahelyezik szivesen, nemsokára teljesítve lett. M. é. október 9-én éjjel szándékosan úgy forgatá el a sínváltót, hogy két tehervonat össze talál kocczani, ha azoknak gépvezetőin nem veszik észre a hibát, és hátra nem mozdítják a vonatokat. A pestvidéki fenytőtörvényszék ma Ballagát az életbiztonság elleni büntetett kísérlete miatt egy évi börtöl szigorított börtönrre ítélte.

Táviratok.

Páris, ápril 22. Hír szerint Chambord gróf lemondott arról, hogy jövő hónapban Franciaországa jöjjön.

Róma, ápril 22. (A kamarából.) Tizenkét pénzügyi javaslat közül Minghetti a három legmegtámadottabbat, melyek összesen 50 millió lirát hoznának be, hosszabb beszédben védelmezi. A déli vasutal való szerződés az 1874-ki költségvetést 35 millió lirával, a jövő évit 25 millióval szállítja le. Minghetti kérve kéri a kamarát, hogy pénzügyi terveit fogadja el, vagy legalább ne vesse el megfelelő pótlás nélkül.

Közgazdaság.

Budapest, ápril 23.

A budapesti gabnakereskedés érdekében következő indítvány tétetett a már általunk említett bizottság részéről a városi közgyűléshez. — 1. Küldessék ki a tek. közgyűlés kebeléből egy a polgármester elnöklete alatt több tagból álló bizottság azon föladattal, hogy a fővárosi kereskedelem hanyatlásának okairól, valamint azon intézkedésekről, melyek a fővárosi kereskedelmének emelését eredményeznék, lehető legrövidebb idő alatt kimerítő jelentést készítsen, odautasítván egyuttal ezen bizottság, tegye magát érintkezésbe az érdekeltek körök képviselőivel, valamint szakférfiakkal is, a czélból, hogy a közgyűlés elé terjesztendő jelentés, a mennyire lehet, határozott, a részletekig kidolgozott és közvetlen kivitelre megérett javaslatokat tartalmazzon. — 2. A tek. közgyűlés értesítse a földmívelés-, ipar és kereskedelemügyi, valamint a közlekedési m. kir. miniszteriumot ezen lépésről és midőn ezen nagyfontosságú ügyet, melyet az enquette bizottság befejeztével különben is a magas kormány élé terjesztend, ennek jóakarátába és kegyes pártolásába ajánlja, hozzákapcsolja egyuttal azon kérelmet: méltóztatának a magas miniszteriumok a megindítandó tárgyalásokban kiküldöttjeik által részt venni.

— **Az új kölcsön** megköve még nincs, ellenben mint a „Reform“ értesül, annak súlyos előföltétele, az orsvoi csatlakozás iránt létrejött az egyezség kormány és konsortium között. Ha ez megvan, Ghyecy pénzügyminiszter legközelebb fölhatalmazást fog kérni a háztól, hogy kölcsön iránt alkudozhassék, nem pedig a kész kölcsöntörvényjavaslattal fog föllépni, mint sokan gondolták. Hogy fog-e ez alkalommal Ghyecy Kálmán exposé adni az ország pénzügyi helyzetéről, mint a hogyan tervezve volt és maga is utolsó fölszólalásában jelezte, az ujjabban úgy látszik kétséssé vált.

A romániai vasutcsatlakozás és a kölcsön kérdéseről, mely ügyekben már többször nyilatkoztunk, legujjabban értesült helyről a következőket írják a „P. Napló“-nak: „A romániai vasuti csatlakozásról és a kölcsönről a hírlapokban fölmerült különböző hírekre vonatkozólag megjegyzendő, hogy a romániai pályák csatlakozásának kérdése már régóta kiválólag foglalkoztatja a kormányt és a kérdésnek oly nemü megoldását, hogy a keleti vasutnak összeköttetése Brassónál a képv. ház korábbi határozatászerint mindenestre biztosítva legyen, a kormány föladatának is tekintik. Ha tehát e tekintetben legközelebb ép úgy mint máskor is történtek értekezések, ezek csak előzetes tárgyalási jelleggel bírhatnak, melyek szükségesek arra nézve, hogy a kormány annak idején az országgyűlésnek előterjesztést tehessen, mint amely ez ügyben véglegesen határozni hivatva van. Hasonló áll a kölcsönről, melyre még a legközelebbi időben úgy sem lehet szükség, minthogy a már megkötött 76 millió kölcsönből egy részlet még föl nem használtatván, a kormány rendelkezésére áll. Ez ügyben is tehát csupán előzetes a befejezés stádiumától még igen távol álló pourparler-król lehet szó, melyek az országgyűlési tárgyalást szükségték megelőzni szokták. Mindkét ügy magától értetődő összefügg az ország pénzügyi helyzetével s annak idején az országgyűlés elé fog hozatni.“

A vasuti elsőbbségi kötvények kisorsolásánál ezután a közlekedési miniszter állandóan csupán a miniszteri biztos által lesz a képviselve, s így csak ehhez jelentendők be e sorsolások határnapjál is.

A temesvári kereskedelmi és iparkamra választási előmunkálatait elrendelte a miniszterium végre valahára, s az ok megejtése egy városi bizottságra bízott. Multkori ciklünk kapcsán megemlítjük e tény, mint a dolgok jobbra fordulásának első jelét.

A köbányai téglagyári részvénytársaság mult évi üzleti híre szerint 70,000 frt tiszta jövedelmet eredményezett s a 220 frttal befizetett részvények mindegyikére 16 frt osztalék fog kifizetett.

A budapesti gabna- és értéktörszéről. Ápril 23. Gabna iránt gyenge vételkedv mutatkozott. A tőzsde nyugodt, kissé tartózkodó magatartást tanusított. Eladattak: magyar hitel 147—146.50, földhitel 57, anglo 30, munic. 28—27.50, takaréék és hitel 49.25, országos központi 73.50, külvárosi 59, budapest fővárosi 159, egyleti bank 36.50 forintjával. Valuták emelkedőfélben vannak, 20 frankos arany 9.01 császári arany 5.30, tallér 1.66 egykettő.

Felelős szerkesztő: Huszár Imre.
Segéd szerkesztő: Dr. Kakujay Gyula.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1874. április 23-án.

Gabona-árak.		Vámmászánkint		Részvények.		Magy vasuti köles.	
Hang.	font	font	forint	Adva	Tartva	Adva	Tartva
Buza, bányási ó v. uj	83	7.80	7.95	315	Első magy. ált. biztosító-társaság	880	890
" " " "	85	8.05	8.10	200	Haza	200	Sertéshizlalo
" " " "	87	8.05	8.15	300	Pannonia	335	200 Athenaeum
tiszav.	83	8.05	8.15	100	Pesti bizt.	55	58
" " " "	85	8.30	8.40	200	Hunnia	66	68
" " " "	87	8.30	8.40	200	Unio	180	185
pestm.	83	8.30	8.40	200	Pesti közuti vaspálya	279	283
" " " "	85	8.25	8.35	200	Budai	108	110
" " " "	87	8.25	8.35	200	Budai hegyipálya	60	62
fehém.	83	8.10	8.20	80	Munizipális hitelintézet	28.50	29.
" " " "	85	8.35	8.45	85	Angol-magyar bank	30	30.50
" " " "	87	8.35	8.45	160	Magyar általános hitelbank	146.25	146.50
bácskai	83	8.35	8.45	200	Franco-magyar bank	57	59
" " " "	85	8.35	8.45	100	Magyar általános földhitel-társ.	57.25	57.50
" " " "	87	8.35	8.45	70	Pesti egyleti bank	36.75	37.
" " " "	85	8.35	8.45	50	Takarék- és hiteligylet	49.13	49.25
" " " "	87	8.35	8.45	50	Buda-ó-budai népbank	31.50	32.
" " " "	85	8.35	8.45	100	Iparbank	48	49
" " " "	87	8.35	8.45	200	Budai kereskedelmi és iparbank	175	180
" " " "	85	8.35	8.45	200	Pesti kereskedelmi bank	740	745
" " " "	87	8.35	8.45	200	Pesti iparbank	375	380
" " " "	85	8.35	8.45	100	Budapesti kézművesbank	58	60
" " " "	87	8.35	8.45	50	Hivatalnok hiteligylete I. em.	47	48
" " " "	85	8.35	8.45	80	Kisbirtokos. hitelintézete	73.50	74.
" " " "	87	8.35	8.45	100	Országos közp. takarékp. 5%	2420	2440
" " " "	85	8.35	8.45	1000	Pesti hazai	158	158.50
" " " "	87	8.35	8.45	100	Budapesti fővárosi	49	51
" " " "	85	8.35	8.45	100	Köbányai takarékpénztár	57	58
" " " "	87	8.35	8.45	100	Külvárosi tanárképzőtár	37	38
" " " "	85	8.35	8.45	40	Szentendrei takarékpénztár	41	42
" " " "	87	8.35	8.45	60	Újpesti takarékpénztár	38	40
" " " "	85	8.35	8.45	500	Árpádmalom	37	40
" " " "	87	8.35	8.45	500	Blumféle	270	275
" " " "	85	8.35	8.45	500	Concordia	114	116
" " " "	87	8.35	8.45	200	Erzsébet	141	142
" " " "	85	8.35	8.45	160	Luiz	234	235
" " " "	87	8.35	8.45	200	Molnárak és sütők	790	795
" " " "	85	8.35	8.45	800	Victoria	100	105
" " " "	87	8.35	8.45	100	Első budapesti	635	637
" " " "	85	8.35	8.45	100	Budai gyarudvar	18	20
" " " "	87	8.35	8.45	1000	Pannonia	435	440

HIRDETÉSEK.

Tavaszi idény-cikkek.

TAVASZI IDÉNY-CZIKKEK.

Tavaszi legyezők. legújabb nemű, papír-, vászon- és selyem-
1.61, káblaknak megfelelőleg 12 krtól 1 ftt
50 krig. — 11. tenczi szatmáronak utcai legyezők, igen
kedvelt mindenütt 1 ftt. Eredeti ebniál sálegyezők 40 kr.
Pálmalevel-legyezők 2-3 kr.
Tavaszi faernyők. Kétszáz selyem nap-
ernyők, legújabb divat szerint pamut- és selyem-szövettel bevonta,
kiszállításuk s nagyságu hoz aranylag.
Esernyők. szatmáronak 1.50, 2.50; alpacca-szövet 3.75, 4.50;
tafeta és selyem 5.00-10 frtig, 11-12 bordások 11
1.10-1.30 frtig. Vízmentes ruganyesernyő 1 ftt 0.50
Sétabotok fiúk és gyermekek részére 15-50 krig; természetes fabotok
25-80 krig, elegánsabb neműek 1-8 frtig, dohanyzó (csibuk)
botok 1 ftt 2.50-10.50. **Török** (stilletes) botok 2.40-12 frtig.

Vizmentes rugany esőöltönyök.

Férfiöltöny, fekete, ujjakkal és fejjel, nagyságához és minőségéhez képest 10-20,
drappinál 17-30, Kocsizó és lovagló képeny ujjakkal és fejjel 12-25, drappinál
11-35. Elegáns double szövet utcai paletok 21-35. Gyermekekabátok fiúk számára
fejjel 7.50-12. Szabályszerű honvédtiszt-köpenyek.
Kocsizó rugany-plnid, lábtakaró gyanánt is használható ujdonság, mely eső-
időben tökéletesen védi az embert a megásás ellen, darabja 23 ftt

Rugany labdák és ballonok

minden nagyságban, szürkék 10 krtól 1 ftt 20 krig, színesek 15 krtól 3 frtig.

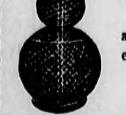
Lovagló-szerek.

Ang. dísznőbőrnyergerek urak számára 15 fttől kezdve.
Hölgy- és fiúnyergerek. Angol kantárook egyszerűek 1 ftt 2.00,
kettősek 4-10 frtig. **Kengyel-
vas-szifjak** 1 ftt 2.50-3.00. **Nyereg- és kötel-terhelők** 1 ftt 2.40-3.00.
Nyergékantárook (szaszitók) 3-5 frtig. **Kengyelvasak, nyerges-
és kocsító-zablatok, lovagló sarkantyúk és ostorok** minden nemű.

D. FEVRE

francia Sodavizkészítő-gépeinek gyári raktára.

Ezen gépek, amint azt számtalan hozzánt elismerő levelek által bizonyíthatjuk, leg-
alkalmasabbak arra, hogy velők kiki saját maga készíthesse ezen epoly kellemes, mint az
egészségnek előnyös pezsgőitait.

Árai: 2- 4- 6- 8- 10- messzelynek
1- 2- 3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10- 11- 12- 13- 14- 15- 16- 17- 18- 19- 20- darabja.
Használati utasítással, valamint a szükséges porokkal szolgálunk.

Utazó-szerek.

Kézi és nagyobb bőröndök, minden nagyságu fa-utládák
és kosarak, üres és berendezett utitáskák, tolették és ne-
cessitások, s minden egyéb szükségletekről külön rajzokkal ellátott árjegy-
zettel szolgálunk. — **Plnid-szifjak** gyermekek részére 40-70 kr, nagyok
50 kr, 1 ftt 1.30, vällba függeszthető 1 ftt 1.50-1.80.
Női készitások, minden nagyságuak, 1-15 frtig. **Virág-asztalkák**
vällba függeszthetők 3.55-9 frtig. **Madárkalitkák**
9 forinttól 30 forintig.
Kézi gyertyatartók **Madárkalitkák**
gyertyáknak 1 ftt. **Petroleumnak** 1.70. **fübra** függeszthető és asztalkacon.
dús választékát ajánlják

KERTÉSZ és EISERT Pesten, Dorottya-utca 2. szám,
a „magyar király“ című szállodával szemközt.
Írásbeli megbízások gyorsan és figyelemmel eszközöltenek.

Tavaszi idény-cikkek.

Az emberek százezrei

köszönhetik szép hajukat az egyesegyedtől létező legjobb és legbiztosabb

hajnövesztőszernek.

Nincs már jobb valami

a haj növesztésnek

fenntartására és

mint a világ minden részében oly ismeretes s híressé lett, az orvosi kar által megvizs-
gált, a legfényesebb és leg-
csodálatosabb sikerrel koro-
názott, és ó csász. és kir.
apostoli Felsége I. és Ferencz
csász. kir. kir. szabadalommal
kijuttatott

RESEDA-
göndörítő-hajkenőcs,

melynek szabályszerű használatánál
a fejtető legkopaszabb helyei is telj-
hajzatuakká lesznek, a szürke s, vö-
rös hajzat sötétszínűvé válik, eső-
dálatos módon erősíti a hajzalat,
mindennemű korpaképző-t par nap
alatt tökéletesen eltávolít, a haj ki-
hullását rövid idő alatt tökéletesen
és mindenkorra meggátolja, s a haj-
nak természetes fényt ad, és
hullámszerüvé
képezi, és a legkésőbb ko-
rig megörzi az öszüléstől.

Rendkívül kellemes illata és pompás kiállítása által azonkívül még
födizet is képezi a legfinomabb pipere-asztalnak is.
Egy tégely ára használati utasítással (hét nyelven) 1 ftt 50 kr,
postán küldve 1 ftt 60 kr.

Ismételadók jelentékeny elengedésben részesülnek.
Gyár és főközponti szállítási raktár nagyban és kicsiben

POLT KÁROLY

illatszerész és több es. k. szabadalom tulajdonosánál
Bécsben, Josefstadt, Piaristengasse 14, saját házában,
a Lerchenfelderstrasse mellett,
a hova minden írásbeli megrendelés intézendő, melyek a pénz előleges befizetés
vagy postai utánvétel mellett a leggyorsabban teljesítenek.
Pesten főraktár egyesegyedtől
TÖRÖK JOZSEF gyógyszerész urnál,
király-utca 7. szám.

NB. Valamint minden jeles gyátmányánál, ugy ennél is utánzások és hamis-
ítások lettek megkísérve, ennél fogva véteinel kéretnek a fennebb kije-
lölt raktárakhoz fordulni s világosan Polt Károly göndörítő-hajkenőcsöt
kérni, nemkülönben a fentebbi védjegyet tekintetbe venni. 347